

**HOTĂRÂREA CURȚII
DIN 6 IULIE 1971¹**

**Regatul Țărilor de Jos
împotriva Comisiei Comunităților Europene**

„Ajutoare pentru industria siderurgică”

Cauza 59/70

În cauza 59/70,

GUVERNUL REGATULUI ȚĂRILOR DE JOS, reprezentat de către domnul profesor W. Riphagen, consilier juridic în cadrul Ministerului Afacerilor Externe la Haga, în calitate de agent, asistat de doamna C. R. C. Wijckerheld Bisdom, avocat la Curtea de Casație, cu domiciliul ales în Luxemburg, la Ambasada Țărilor de Jos, 8, rue Pierre-d'Aspelt,

reclamant,

împotriva

COMISIEI COMUNITĂȚILOR EUROPENE, reprezentată de către consilierii săi juridici, domnii B. van der Esch și E. Zimmermann, în calitate de agenți, cu domiciliul ales în Luxemburg, la cabinetul domnului E. Reuter, consilier juridic al Comisiei, 4, boulevard Royal,

pârâtă,

având ca obiect o cerere de anulare a deciziei implicite a Comisiei de a refuza să adopte, în ceea ce privește Guvernul Republicii Franceze, o decizie motivată în sensul articolului 88 din Tratatul CECO sau, cel puțin, de a adresa acestui guvern o recomandare, în conformitate cu articolul 67 din Tratatul CECO,

CURTEA,

constituită din domnii R. Lecourt, președinte, A. M. Donner și A. Trabucchi, președinți de cameră, R. Monaco, J. Mertens de Wilmars (raportor), P. Pescatore și H. Kutscher, judecători,

avocat general: domnul K. Roemer

grefier: domnul A. Van Houtte

pronunță prezenta

¹ Limba de procedură: olandeza.

HOTĂRÂRE

1 Întrucât acțiunea vizează anularea deciziei implicite de refuz a Comisiei, ca urmare a faptului că aceasta nu a dat curs cererii care îi fusese adresată la 24 iunie 1970 de către Guvernul Țărilor de Jos, având drept scop, în principal, constatarea, printr-o decizie luată în temeiul articolului 88 din Tratatul CECO, a faptului că Guvernul Republicii Franceze nu și-a îndeplinit obligațiile care îi incumbă potrivit tratatului menționat, acordând industriei siderurgice franceze, în cadrul Celui de-al cincilea plan de dezvoltare economică și socială, împrumuturi cu dobândă redusă, și, în subsidiar, solicitarea de a adresa o recomandare acestui guvern, astfel cum prevede articolul 67 din tratat;

2 întrucât, contestând admisibilitatea acțiunii, pârâta susține că, prin scrisoarea din 4 decembrie 1968, comunicată reclamantului la 9 decembrie, a adus la cunoștință guvernului francez motivele care au determinat-o să considere că articolul 4 litera (c) din tratat nu este aplicabil și să aprecieze că nu este necesară formularea unei recomandări în temeiul articolului 67;

3 întrucât reclamantul a permis trecerea a optsprezece luni între momentul în care a fost informat cu privire la poziția Comisiei și cel în care a sesizat-o pe aceasta din urmă, acțiunea este tardivă;

4 întrucât, în septembrie 1966, guvernul francez a informat Înalta Autoritate cu privire la intenția sa de a întreprinde acțiunile prevăzute de planul amintit în favoarea industriei siderurgice;

5 întrucât, la sesiunea Consiliului din 29 iunie 1967, Înalta Autoritate a informat statele membre că, în urma examinării sale preliminare, interdicția prevăzută la articolul 4 litera (c) nu era aplicabilă și că nu era necesară formularea unei recomandări în temeiul articolului 67;

6 întrucât, prin scrisoarea din 4 decembrie 1968, semnată de președintele acesteia, pârâta a informat guvernul francez, că, în cazul în care, în opinia sa, articolul 4 litera (c) din tratat interzice ajutoarele de stat care avantajează în special întreprinderile din domeniul cărbunelui și oțelului, în urma constatărilor și informațiilor furnizate de guvernul respectiv, acest articol nu se aplică în cazul împrumuturilor care fac obiectul litigiului, rata dobânzii acestor împrumuturi nereprezentând un avantaj special exclusiv în favoarea sectorului siderurgic;

7 întrucât, de asemenea, Comisia a arătat că, pe de altă parte, măsurile în cauză ar putea fi considerate drept o acțiune care ar putea avea repercusiuni asupra condițiilor de concurență, în sensul articolului 67 alineatul (1) din tratat;

8 întrucât Comisia a declarat că aceste măsuri nu îndeplineau celelalte condiții de aplicare prevăzute la alineatele (2) și (3) ale articolului 67, astfel încât nu mai era necesară formularea unei recomandări în sensul acestui articol;

9 întrucât, la 9 decembrie 1968, pârâta a adresat Guvernului Țărilor de Jos o scrisoare în care declara că, după examinarea măsurilor adoptate de guvernul francez în favoarea industriei siderurgice, aceasta a făcut cunoscută guvernului respectiv poziția sa cu privire la subiectul în cauză;

10 întrucât această comunicare a fost anexată scrisorii din 4 decembrie 1968;

11 întrucât este necesar ca admisibilitatea acțiunii să fie examinată în lumina acestor elemente;

12 întrucât articolul 35, care are misiunea de a extinde controlul de legalitate asupra comportamentului Comisiei la cazurile în care această instituție se abține de la luarea unei decizii sau de la formularea unei recomandări, oferă posibilitatea de a sesiza Curtea, în baza unei ficțiuni a unei decizii implicite de refuz care ia naștere la expirarea unui termen de două luni, în cazul în care Comisia, obligată de o dispoziție din tratat sau abilitată să ia o decizie sau să formuleze o recomandare, se abține de la a face acest lucru;

13 întrucât, la expirarea termenului de inacțiune, justițiabilul dispune de un nou termen de o lună pentru a sesiza Curtea;

14 întrucât, dimpotrivă, tratatul nu prevede un termen precis pentru exercitarea dreptului de a sesiza Comisia în temeiul articolului 35 alineatele (1) și (2);

15 întrucât, cu toate acestea, din scopul comun al articolelor 33 și 35 rezultă că cerințele privind securitatea juridică și continuitatea acțiunii comunitare, care stau la baza termenelor pentru introducerea acțiunilor prevăzute la articolul 33, trebuie deopotrivă să fie avute în vedere – luând în considerare dificultățile speciale pe care tăcerea autorităților competente le poate provoca justițiabililor – în exercitarea drepturilor prevăzute la articolul 35;

16 întrucât aceste cerințe nu pot determina consecințe contrare, cum ar fi obligația de a acționa într-o perioadă scurtă de timp, în primul caz, și în absența oricărei limitări de timp, în al doilea caz;

17 întrucât această opinie este confirmată de sistemul termenelor prevăzut la articolul 35, care stabilește la două luni termenul acordat Comisiei pentru a lua o poziție și la o lună, termenul de care dispune justițiabilul pentru a sesiza Curtea;

18 întrucât, în sistemul articolelor 33 și 35, este de la sine înțeles că exercitarea dreptului de a sesiza Comisia nu poate fi întârziată o perioadă de timp nedeterminată;

19 întrucât, în cazul în care justițiabilii sunt astfel obligați să respecte un termen rezonabil în cazul unei lipse de reacție a Comisiei, este evident că hotărârea Comisiei este aceea de a nu întreprinde nicio acțiune;

20 întrucât, în cauza de față, comunicarea guvernului olandez, la 9 decembrie 1968, a scrisorii adresate la 4 decembrie 1968 guvernului francez nu lasă nicio îndoială cu privire la luarea de poziție a Comisiei față de fondul problemei, cu atât mai mult cu cât aceasta făcuse deja obiectul, la cererea reclamantului, unei discuții cu Consiliul, iar prin scrisoarea din 5 aprilie 1968 ministrul olandez al Afacerilor Economice transmisese Comisiei temerile guvernului său;

21 întrucât, mai mult, obligația de a coopera pe care articolul 86 o impune statelor membre trebuie să determine un stat membru, în cazul în care consideră că un sistem de ajutoare este contrar tratatului, să utilizeze procedurile sau căile de atac pe care tratatul le pune la dispoziție în momentul în care o intervenție eficientă este încă posibilă, iar poziția terților nu este implicată în mod inutil;

22 întrucât, luând în considerare aceste circumstanțe, un termen de optsprezece luni între comunicarea din 9 decembrie 1968 și cererea adresată Comisiei la 24 iunie 1970, în vederea inițierii procedurii prevăzute la articolul 35, nu poate fi considerat rezonabil și nici nu poate justifica faptul că respectiva comunicare din 9 decembrie 1968 nu avea, în nicio privință, caracter de noutate și neprevăzut;

23 întrucât, prin urmare, Guvernul Țărilor de Jos nu mai putea, la 24 iunie 1970, să se prevaleze de articolul 35 din tratat;

24 întrucât acțiunea trebuie să fie respinsă ca inadmisibilă;

Cu privire la cheltuielile de judecată

25 Întrucât, în temeiul articolului 69 alineatul (2) din Regulamentul de procedură, partea care cade în pretenții este obligată la plata cheltuielilor de judecată;

întrucât reclamantul a căzut în pretenții;

pentru aceste motive,

având în vedere actele de procedură;

după ascultarea raportului judecătorului raportor;

după ascultarea susținerilor orale ale părților;

după ascultarea concluziilor avocatului general;

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Europene a Cărbunelui și Oțelului,

în special articolele 4, 33, 35, 67 și 88;

având în vedere Protocolul privind Statutul Curții de Justiție a Comunității Europene a Cărbunelui și Oțelului;

având în vedere Regulamentul de procedură al Curții de Justiție a Comunităților Europene;

CURTEA,

respingând orice alte concluzii mai ample sau contrare, hotărăște:

1) Respinge acțiunea ca inadmisibilă;

2) Obligă reclamantul la plata cheltuielilor de judecată.

Monaco	Lecourt	Donner	Trabucchi	
	Mertens de Wilmars		Pescatore	Kutscher

Pronunțată în ședință publică la Luxemburg, 6 iulie 1971.

Președinte			GrefierR.
Lecourt		A. Van Houtte	